

VILNIAUS
PEDAGOGINIS
UNIVERSITETAS

LIETUVOS
AUKŠTŲJŲ
MOKYKLŲ
MOKSLO
DARBAI

ISTORIJA

LXVII/68

2 0 0 7
V I L N I U S

ISTORIJA LXVIII / 68

ISSN 1392-0456

Vilniaus pedagoginis universitetas, T. Ševčenkos g. 31, LT-03111 Vilnius

<http://www.vpu.lt/leidykla>

Leidiny s eina nuo 1958 m.

Redakcinė kolegija

- Prof. dr. Jūratė Baranova, Vilniaus pedagoginis universitetas (filosofija 01 H)
Doc. dr. Romas Batūra, Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija (istorija 05 H)
Prof. dr. Adomas Butrimas, Vilniaus dailės akademija (istorija 05 H)
Ph.D. Christoph Dieckmann, Keele universitetas, Jungtinė karalystė (istorija 05 H)
Prof. habil. dr. Romualdas Grigas, Lietuvos MA narys korespondentas, Vilniaus pedagoginis universitetas (sociologija 05 S)
Doc. dr. Eugenijus Jovaiša (vyr. redaktorius), Vilniaus pedagoginis universitetas (istorija 05 H)
Prof. Jūratė Kiaupienė, Lietuvos istorijos institutas, Vytauto Didžiojo universitetas (istorija 05 H)
Prof. dr. Libertas Klimka, Vilniaus pedagoginis universitetas (fizika 02 P, istorija 05 H)
Ph.D. Virgilijus Krapauskas, Chowan koledžas, JAV (istorija 05 H)
Doc. dr. Antanas Kulakauskas, Mykolo Romerio universitetas (istorija 05 H)
Prof. habil. dr. Mykolas Michelbertas, Vilniaus universitetas (istorija 05 H)
Prof. dr. Juozas Skirius, Vilniaus pedagoginis universitetas (istorija 05 H)
Doc. dr. Petras Stankevičius, Vilniaus pedagoginis universitetas (ekonomika 04 S)
Assoc. prof. Ph.D. Saulius Sužiedėlis, Milersvilio universitetas, JAV (istorija 05 H)
Doc. Ph.D. Joachim Tauber, Nordost institutas (Lueneburgas), Hamburgo universitetas, Vokietija (istorija 05 H)
Prof. habil. dr. Antanas Tyla, Lietuvos istorijos institutas (istorija 05 H)
Prof. habil. dr. Liudas Truska, Vilniaus pedagoginis universitetas (istorija 05 H)
Prof. habil. dr. Vladas Žulkus, Klaipėdos universitetas (istorija 05 H)
Assoc. prof. Ph.D. Theodore R. Weeks, Pietų Ilinojaus universitetas, JAV (istorija 05 H)

Atsakingoji redaktorė doc. dr. Sandra GRIGARAVIČIŪTĖ, Vilniaus pedagoginis universitetas

Redaktorė Veronika ŠIDLAUSKAITĖ

Vertėja doc. dr. Janina BUITKIENĖ

Maketuotoja Laura BARISIENĖ

Turinys

IŠ TAUTOS PRAEITIES

Eugenijus JOVAIŠA	
Skalvių istorijos šaltiniai: Vėluikių kapinynas	3
Rūstis KAMUNTAVIČIUS	
„Kijevas Žemaitijoje“: Kaunas Vakarų Europos XVII a. leidiniuose.....	21
Linas KVIZIKEVIČIUS, Saulius SARCEVIČIUS	
Pinigų cirkuliacijos Lietuvoje bruožai 1915–1919 m.	30
Artūras SVARAUSKAS, Mindaugas TAMOŠAITIS	
Lietuvos politinių partijų jaunosios kartos radikalėjimas XX a. 4-ame dešimtmetyje	43
Rita ALEKNAITĖ-BIELIAUSKIENĖ	
Vilniaus filharmonijos veikla vokiečių okupacijos metais	58

RECENZIJOS

Aldona GAIGALAITĖ	
Nepriklausomos Lietuvos istorikai.....	69
Valdas SELENIS	
Lietuvos humanitarų organizacijos 1918–1940 metais	71

KRONIKA

Rimantas BALSYS	
Res humanitariae.....	74
Edvardas KRIŠČIŪNAS	
Profesorės Jūratės Baranovos habilitacija.....	76
Sandra GRIGARAVIČIŪTĖ	
Robertas Jurgaitis apgynė daktaro disertaciją.....	78
Domininkas BURBA	
Tolerancijos dienai skirta konferencija.....	81

Contents

FROM THE PAST OF THE NATION

- Eugenijus JOVAIŠA
Scalvian Historical Sources: the Cemetery of Vėluikiai 3
- Rūstis KAMUNTAVIČIUS
**Kaunas Known as „Kiow in Samogitia“ in Western
European Sources of the 17th Century.....21**
- Linas KVIZIKEVIČIUS, Saulius SARCEVIČIUS
**Features of Currency Circulation in Lithuania in
1915–1919 .....30**
- Artūras SVARAUSKAS, Mindaugas TAMOŠAITIS
**The Trends of Radicalism in the Younger Generation
of Lithuania’s Political Parties (the first half of the
20th century).....43**
- Rita ALEKNAITĖ-BIELIAUSKIENĖ
**The Vilnius Philharmonic Activities during Nazi
Occupation 58**

REVIEWS

- Aldona GAIGALAITĖ
The Historians of Independent Lithuania 69
- Valdas SELENIS
Lithuania’s Humanitarian Organizations in 1918–1940 71

CHRONICLES

- Rimantas BALSYS
Res humanitariae.....74
- Edvardas KRIŠČIŪNAS
Prof. Jūratė Baranova’s Habilitation 76
- Sandra GRIGARAVIČIŪTĖ
Robertas Jurgaitis Defended Doctoral Dissertation.....78
- Domininkas BURBA
The Conference Dedicated to Tolerance.....81

11 sp. I. Tir. 300 egz. Užsak. Nr. 08-060
Išleido Vilniaus pedagoginis universitetas, Studentų g. 39, LT-08106 Vilnius.
Maketavo ir spausdino VPU leidykla, T. Ševčenkos g. 31, LT-03111 Vilnius.
Kaina sutartinė.